

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENEK

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Brezvestno hujskanje

Marušičevo krilo JNS, ki ima v Ljubljani tudi svoje dnevno glasilo »Glas naroda«, prihaja zadnje čase do zelo zanimivih spoznanj raznih problemov, o katerih naš narod dosedaj ni mogel niti slutiti, da za te ljudi sploh obstojajo. Kajti več kot 4 leta sta Pucelj in Marušič s svojimi opričniki imela odločilno besedo ne le v Belgradu, ampak tudi v Sloveniji. Sami so se na shodih neštokrat hvalili, da jim je dana vsa moč in da se brez JNS in mimo JNS ničesar v državi ne more zgoditi. Sedaj pa, ko nekaj mesecev nimajo več vseh vajeti v svojih rokah, so se pa lotili v svojem besu najbolj divjega hujskanja proti sedanji vladi, kar ga je kdaj videla slovenska zemlja. Kako brezvestnih sredstev se ta klika, ki nima niti najmanjšega pogoja, da bi stopila pred narod z odkritim čelom, poslužuje, nam je dokaz okrožnica, ki so jo te dni svojim pristajšem razposlali po deželi.

V tej okrožnici dobijo bralci predočene vse nesreče in grozote, ki morejo priti nad kak narod in državo, ako je ne vladajo možje Marušičevega tipa. Tako se je Jugoslaviji zgodilo, odkar ni več na vladi JNS, da je na celi črti prišla propadati državna avtoriteta, »politične strasti so se razpalile do viška«, »narodno in državno edinstvo je razrahljano kakor še nikdar«, »gode se strašne osebne persekucije«, »mase naroda so obubožane in drve v komunizem, zaupanje ljudi v denarne zavode je padlo pod ničlo, na milost in nemilost smo izročeni tujemu kapitalu, ki nas izrablja do belih kosti, za kmeta se ne stori ničesar, vlada je upropastila uradniški stan, strankini in državni interesi se istovetijo, zaupanje v državno oblast je uničeno...« In potem: »Slovenski interesi so zapostavljeni«, »državna uprava zapostavlja slovenskega kmeta, delavca, državnega in samoupravnega uslužbenca in pridobitnika«, »centralizem nas davi in o samoupravah ni še nikjer nobenega sledu itd. itd.« Končno okrožnica ugotavlja, da je nova vlada že tri mesece na krmilu in je imela časa dovolj, da reši vse te pereče politične, gospodarske, kulturne in socialne probleme; toda ker tega ni storila, zato v boj proti njej!

Vsak količnik pošteno misleč človek se mora z ogorčenjem vprašati, ali je sploh še mogoče bolj perfidna demagogija, kakor jo predstavlja ta dokument »politične poštenosti«. Prav vsi ti gospodje, ki stojijo za tem dokumentom kakor v ostalem tudi za pisanjem »Glasa naroda«, nosijo v svojih žepih legitimacije JNS, toda ne kot navadni člani, ampak kot člani njenega vodstva. In ta gospoda, ki sedanjí vladi očita, da v treh mesecih (!) ni rešila vseh problemov, ki žulijo slovenskega človeka, je precej dalje kot tri leta z neomejeno močjo sedela v vladi in na banovini — pa zanjo vsi ti problemi, ki jih sedaj vidi v tako ostrí luči, sploh niso obstajali.

Ako je trpela državna avtoriteta, kdo pa jo je ubil med ljudstvom, ako ne ravno JNS s svojo brezprimerno, nekontrolirano korupcijo in z načinom, kako je izvedla dvojne državnozbornih in občnih volitev. Vprašamo samo eno: Upravno sodišče je moralo na podlagi nepopolnih dokazov sleparij in goljufij razveljaviti volitve v nešteti slovenskih občinah, ker se je izkazalo, da so celo cele trume mrličev oddajale svoje glasove za JNS. In kaj se je z vsemi temi javnimi funkcijarji, ki so popolnoma proti zakonitim določbam in celo sprči jasnih zakonskih sankcij potvarjali ljudsko voljo, zgodilo? Odgovor: prav ničesar, bili so za gajzenje zakona celo pohvaljeni in nagrajeni!

Potem se ljudje, ki so izključeno z nasiljem prišli na oblast in so se samo z nasiljem vzdrževali, upajo danes govoriti, da sedanja vlada izvršuje nad prebivalstvom teror! Ko bi sedanja vlada le količnik sledila metodam JNS, potem bi ta gospoda, in tudi takšna, ki je v državni in banovinski službi, ne mogla tako nemoteno hujskati proti vladi, kakor to dela danes. Ako vlada odsluži kakega komisarja ali župana, ki ga je JNS postavila kot izrazita zastopnika neznanje manjšine — in pokliče nazaj od ljudstva izvoljenega župana, — je to seveda teror! Enako je tudi teror, ako se je v Slovenijo vrnilo nekaj okrajnih načelnikov in sodnikov, ki jih je JNS kljub njihovi odlični strokovni kvalifikaciji zgolj iz strankarskih ozirov razproglila po oddaljenih predelih države. Ni pa seveda vladal teror, ko je JNS z enim zakonom uničila vso krščansko prosveto v deželi in se cinično rogala 40-letnemu slovenskemu prosvetnemu delu, ni bil teror, ko je od učitelja, profesorja in sodnika do zadnjega železniškega čuvaja in cestnega delavca vse frčalo iz službe, bilo preganjano in zapostavljano, ako se ni brezpogojno udinjalo JNS režimu! Namenoma nismo hoteli o teh žalostnih stvareh pisati, sedaj pa bomo prisiljeni, da bomo v prihodnjih tednih JNS-arski gospodi vseh smeri in ciljev nekoliko osvežili njih »državotvorno« preteklost, ker nas sami k temu izzivajo.

Potem naštevajo okrožnica in dan za dnem tudi glasilo puceljevcev »Glas naroda« neštete najhujše gospodarskih problemov, ki nas tarejo. Naj se ti gospodarski specialisti vendar že enkrat zavedo, da z vsakim stavkom pišejo kruto obsodbo samim sebi. Res je vse zažveženo, toda to se je zgodilo vse v času njihovega JNS paševanja. Toda tedaj je bilo zelo lepo na početku in bi se s pametnimi ukrepi marsikaj dalo preprečiti in izboljšati. Sedaj pa naj naenkrat vlada v treh mesecih reši vse gospodarske probleme, sanira banke, zadružništvo, kredit in če mogoče še falitno JNS!

Zadnje dni se vrši besna protivladna agitacija ne le med uradničtvom, ampak tudi med ostalim prebivalstvom radi znižanja uradniških plač. Mi smo v tem pogledu povedali jasno besedo, da načina, kako je ured-

Laval postavljen pred odločitev:

Z Italijo ali z Veliko Britanijo

Francija odgovarja: Da! — če se Anglija zaveže z nami za vse slučaje

Pariz, 2. oktobra.

V Parizu se sedaj bje jako vroča bitka, koje izid bo odločil o posledicah, ki jih bo imela abesinska zadeva za vso Evropo in morebiti za ves svet. Gre za to, ali se bo vlada g. Laval držala svoje dosedanje smeri, ki je narekovana od njene prijateljstva z Italijo, ali pa se bo postavila na stran angleškega Foreign Office-a, ki hoče zavajevanje Abesinije po Italiji za vsako ceno preprečiti.

1. oktobra dopoldne se je javil pri Lavalu britanski poslanik Clerk, ki se je z njim dolgo razgovarjal o vprašanju, katerega je postavila predsedniku francoske vlade vlada Nj. Vel. angleškega kralja. To vprašanje se glasi: »Kakšno bo zadržanje Francije v slučaju, če bi Italija, ako bi bil Veliki Britaniji poverjen od Zveze narodov v smislu drugega odstavka čl. 16 pakta ZN mandat, da štiti oziroma uveljavlja sklepe Zveze, Veliko Britanijo napadla?«

Kakor je Laval takoj potem sporočil italijanskemu poslaniku Cerrutiju, je predsednik francoske vlade na to vprašanje angleškemu poslaniku odgovoril, da se bo z zadevo bavil ministrski svet, ki se mora sestati v petek in ki bi o tej zadevi sklepal na podlagi natančne in globoke proučitve angleškega stališča, tako da se ni bati, da bi se francoska vlada preneglila.

Gre za najvažnejšo odločitev po svetovni vojni

Kakor poroča »Manchester Guardian«, je vse to v zvezi z važnimi pogajanj, ki se vrše med Londonom in Parizom že precej časa in ki zmagajo za namen samo razčiščenje položaja, ki je nastal zaradi italijansko-abesinskega spora, ampak imajo za predmet ves politični položaj v Evropi sploh in ves kompleks mednarodnih vprašanj, v katerem predstavlja nedavno nastali abesinski problem samo posledico položaja, kakor se je v Evropi razvil po 17 letih obstoja mirovni pogodbi.

Anglija sprašuje sedaj Francijo čisto določno, ali bo francosko vojno brodogradno sodelovanje v Sredozemskem morju z britskim, ako bi bilo treba izpolniti spoštovanje stališča Zveze narodov, in pričačuje od nje celo, da bo britskemu brodogradu dala v slučaju potrebe na razpolago svoja vojna pristanišča kot oporišča. Čeprav ima g. Laval proti temu umevno hude pomisleke, ker bi popolno izsečanje francoske politike z britansko v tem slučaju pomenilo neizbežen prelom z Italijo z vsem posledicami, ki bi jih kaj takega v Evropi izzvalo, pa je večina francoskega kabineta mnenja, da ne gre britanskim predlogom a limine odbiti, ampak da je treba izrabiti priložnost in skušati doseči, da bi Velika Britanija Franciji kot protislužbo dala čisto gotova in nedvoumno obvezna jamstva za primer, če bi kdo v Evropi poizkusil napasti Francijo, oziroma po pogodbi ustvarjeno politično stanje v Evropi.

Posebno bo Laval zahteval od Anglije obveznih izjav glede neodvisnosti Avstrije in klajpedskega vprašanja, vrh tega pa bi bilo treba dogovor med francoskim in britskim generalnim štabom, ki naj bi zamenjal dogovor, kateri sedaj obstoja med generalnima štaboma francoske in italijanske armade.

Ker gre, kakor se je pri tej priliki izrazil nek francoski državnik, za najvažnejši dogodek po svetovni vojni, ne sme Francija odgovoriti Angliji že vsprej negativno, ampak pustiti odprto pot za nadaljnja pogajanja s Foreign Office-om v gori omenjenem smislu.

Francosko javno mnenje razdeljeno

Francosko javno mnenje se je v tej stvari razdelilo v dva čisto nasprotna tabora, kar odseva iz francoskega časopisja. Levica se je postavila brez pridržka na stran Anglije, kar ima svoj vzrok v nemajhni meri v tem, da levica sovraži Mussolinija in fašistični državni sistem, ki ga že 13 let z vso ljutostjo pobija in skuša rušiti. Konservativno časopisje, posebno »Journal«, ki stoji popolnoma na strani Italije, pa roti francosko vlado, naj angleške ponudbe za nobeno ceno ne sprejme. Angleški načrt ne pomeni nič manj kakor poizkus zadržanja italijanske armade v vzhodni Afriki, na kar bo Italija brez dvoma odgovorila na tak način, da bi bila lokalizacija vojske na Afriko izključena in bi zato pristanelek Francije na angleške predloge pomenil naravnost najpripravnije sredstvo, da se zaneti vojni požar v vsej Evropi. Podobno piše tudi znani Kerillis v »Echo de Paris« in pristavlja, da Anglija Franciji odzda še ni dala nobene določene garancije črno na belem, da bo Francijo podpirala v vsakem slučaju, če bi

ba zadela zlasti malega človeka in družinskega očeta, ne odobravamo, in je vlada tudi že obljubila, da bo najhujše ostrine omilila. Toda ob tej priliki vprašamo vse te vnete agitatorje proti sedanji vladi — in to so baš oni, ki so z odobravanjem podpirali in agitirali za ljudskoslovesno JNS politiko, ki je razpisala za ljudskim premoženjem: kje je bil tedaj njihov ljudski glas in protest, ko so s čezmerno in po izjavi ravno sedanjega min. predsednika že krivičnim davki popolnoma slekli našega kmeta, da je moral zadnji rep iz hlepa in je domačija za domačijo morala na boben? Nikdar nismo čuli, da bi povzdignili glas v prilog delavstva, ko mu je kapital korak za korakom kratil davno pridobljene pravice! Tudi tu je slo. gospoda, za slovenski narod!

Nemčija izzvala kakšen konflikt v Evropi. V Rimu naravnost pravijo, da je velika večina francoske javnosti tega mnenja in da zato angleški predlog nima upanja za to, da bi bil sprejet. Tudi »Intransigant« najodločneje zavrača misel, da naj bi Francija pomagala Angliji preprečiti okupacijo Abesinije s sankcijami, ki bi pomenile nevarno puštolovščino, in zdi se, da je tudi »Journal des Debats« tega mnenja.

Levica za Anglijo, pa pod enim važnim pogojem

Pogled na druge liste pa kaže, da se francoska vlada, ki se tudi boji, da je ne bi levičarji zrušili, še nikakor ni odločila ne na to ne na ono stran in da se, če so nekateri francoski listi zadeli resnico, z angleško ponudbo zelo resno bavi, da ne govorimo seveda o londonskih listih, ki so popolnoma prepričani, da je angleško-francoski sporazum glede Abesinije takorekoč že gotova stvar. Agencija Havas celo pravi, da bo francoski odgovor skoraj gotovo pozitiven, dostavlja pa, da bo morala angleška vlada opustiti svoje dosedanje rezerviraneost glede onih evropskih vprašanj, ki so za Francijo pravitko ali še bolj važna, nego je važna za Veliko Britanijo Abesinija. »Petit Parisien« pravi samo, da zahteva angleški načrt res-

nega premisleka, ker bo Francija v pritrdilnem primeru morala žrtvovati svoje prijateljstvo z Italijo. »Matin« popolnoma določno pravi, da bo Francija v Sredozemskem morju sodelovala z Anglijo pod neobhodnim pogojem, da se popolnoma nedvoumno obveže kot zaveznica Francije za vsak primer, če bi le-ta bila v Evropi ogrožena. Levičarski listi, pa tudi nekateri desničarski, pa ne dvomijo o tem, da se bo morala Francija ravnati po paktu Zveze narodov in sprejeti angleški poziv. Toda tudi oni soglašajo v tem, da francosko-angleško sodelovanje ne sme ostati omejeno na Sredozemsko morje, ampak da se mora stvoriti francosko-angleška alianca za vse primere obenem z vojaškim sodelovanjem, ker bo edino le to moglo rešiti mir.

Vojaški krogi za Italijo

Francoska vlada seveda molči, dokler se ne bo definitivno odločila. Največ odpora proti angleškim predlogom kažejo krogi vojnega ministrstva, ki prijateljstvo z Italijo očividno zelo visoko ocenjujejo in bi ga ne hoteli zamenjati s kakšnimi megleznimi zagotovili Anglije. Na vsak način, pravijo, ne more Francija dati svojega brodogradni Angliji na razpolago, dokler se le-ta kot zaveznik Franciji ne pridruži brezpogojno v vseh evropskih vprašanjih.

„Na vojno odgovarjamo z vojno!“

Govor Mussolinija na zboru vseh fašistov Italije

Rim, 2. okt. c. Ob 15.30 popoldne je vrhovni fašistični svet sklical vse fašistične organizacije na zborna mesta. Tudi vse vojaštvo je moralo biti v pripravljenosti. Vsi člani fašističnih organizacij, mladičniki in pa vse mladinske organizacije so se morale od 6 naprej zbrati na glavnih trgih po vseh italijanskih mestih in vaseh in poslušati velik Mussolinijev govor, ki je bil z balkona palače Venezia prenašan po vsej Italiji ob pol 7 zvečer. Trg pred palačo Venezia je bil kakor običajno prepreden zbranih množic. Točno ob pol 7 je prišel na balkon Mussolini v uniformi fašističnega miličnika in imel sledeči govor:

»Črne srajce revolucije, moške in žene vse Italije, Italijani po vsem svetu, onstran gora in onstran morja, zbrani ob tej slovesni uri v zgodovini naše slavne domovine!

20 milijonov Italijanov je v tem trenutku zbranih po vseh trgih vse Italije ob najbolj važnem trenutku človeške zgodovine, ob gigantski proslavi, kakršne ne pozna rimska zgodovina. Vsi ti milijoni imajo danes samo eno voljo in samo eno odločitev pred očmi. Ta manifestacija naj pomeni, da je v Italiji izvedena in nezlomljiva istovestnost med fašizmom in Italijo. Samo otroško neumni možgani lahko trošijo svojo nevednost s tem, če nočejo verjeti v to Italijo v letu 1935.

Ze več mesecev smo mirno korakali obnem z usodo in gledali mirno odločitev v obraz. Italija gre mirno mimo bojarni in ta korak je v zadnjih urah postal tak, da je ta tempo postal za Italijo že prebiter in nikdo več ga ne bo mogel ustaviti. Ni samo vojska tista, ki gre mirno proti svojim ciljem, ampak je tukaj tudi ostalih 44 milijonov Italijanov, ki korakajo s svojo vojsko bolj združeni kot kdaj poprej, ker korakajo proti kruti krivici, ki hoče Italijanom deliti svet. Ko smo v letu 1915 Italijani stopili v vojno, smo dali mnogo na obljube. Toda od skupnih zmag, za katere je Italija žrtvovala 650.000 padlih in 1 milijon ranjenih vojakov, ni ostalo za Italijo nič. Ko so se Italijani

ob miru vračali domov, so si kolonije razdelili drugi. Trinajst let smo potrpežljivo čakali, toda oni so okoli nas zvarili peklenški obroč, ki nas hoče streti. V Abesiniji smo čakali 40 let. Sedaj je dovolj!

Ali bo Francija pozabila na naše žrtve in naše prijateljstvo v svetovni vojni? Ali hočejo v Veliki Britaniji poslati Evropo na pot katastrofe zaradi Abesinije, ki je barbarska država in nima kaj iskati med civiliziranimi narodi? Vendar pa ne smemo pozabiti na možnosti, ki se nam bodo postavile na pot mogoče že jutri. Mislimo moramo na gospodarske sankcije proti nam in proti tem sankcijam, ki so naperjene proti vam, morate pokazati svojo popolno mirnost in preizkušeno disciplino. Če pa misli kdo proti nam začetni borbo z vojaškimi sankcijami, potem homo na to odgovorili z orožjem v roki s krikom: »Na vojno odgovarjamo z vojno! Nikdo ne sme dvomiti, da bo v slučaju obojestrane napada na nas takoj prvi pobit na tla. Narod, ki kaj da na svojo čast in bodočnost, ne more prenesti kaj sličnega in tega tudi Italija nikdar ne bo prenesla.

Vendar pa se enkrat najbolj kategorično, kakor tudi slovesno obljubljam pred vsemi Italijani, da bomo jaz in vi storili vse mogoče, da se izognemo kakemu širšemu kolonialnemu konfliktu, kakor tudi konfliktu v Evropi. Italijanski narod je doslej večkrat pokazal, kakšen je njegov značaj, ki se je stvoril v njegovi zgodovini. Temu italijanskemu narodu dolguje človeštvo nešteto dobrin, ki so jih ustvarili italijanski pesniki, umetniki, letalci.

Italijani proletarske in fašistične Italije! Italiji iz znage pri Vittoriju Venetu ne more nikdo preprečiti, da ne bi mogla mirno korakati k svojim končni odločitvi. Zato pošljimo svoj pozdrav našim vojakom v vzhodni Afriki, ki se hočejo boriti s tovariši prijateljsko ramo ob ramo, s sovražniki pa neprijateljsko. To je glas Italije, ki naj danes odmeva po vsem svetu, glas pravice in glas naše zmage!

Vojaška zveza Francije in Anglije

Italijani so prekorčili abesinsko mejo -- Vojni posvet v Londonu

London, 2. okt. c. Položaj je v Londonu silno napet. Danes sta namreč prišli iz Addis Abebe od dopisnika Reuterja dve brzojavki, ki sporočata, da so italijanske čete prekorčile abesinsko mejo južno od gorovja Mussali. Zaradi tega je poslala danes abesinska vlada v Zenevo protestno brzojavko in zahtevala takojšnjo intervencijo ZN. Abesinska vlada je za jutri pripravila proglas mobilizacije in razglašena bo vojna nevarnost nad vso državo.

Te vesti so prišle okoli polnočja. Zjutraj se je pa začela napovedana seja vlade, na kateri je poročal Eden o delu v Zenevi. Seja je trajala dve uri in jo Baldwin zaključil brez posebnih obvestil. Tako kmalu po eni uri pa se je zvedelo, da je Baldwin z ozirom na vesti iz Abesinije in iz Rima, kjer je bil napovedan velik govor Mussolinija, sklical še isti dan, ko je bila seja vlade, še sejo ob-

ramnega sveta angleške vlade, kar se je tokrat zgodilo prvič v zgodovini angleške imperije. Na tej seji so imeli glavno besedo vsi trije ministri vojnih resorjev, pa tudi zunanji minister Hoare je moral obrazložiti svoje mnenje o položaju, s katerim se pa vojaški krogi ne strinjajo povsem. O vojaških ukrepih se ni izvedelo mnogo, pač pa se je izvedelo, da se je zunanji minister moral ukloniti zahtevi glavnega generalnega štaba in da je pristal na takojšnjo sklenitev vojaške zveze med Francijo in Anglijo. Ta vojaška zveza je bila že pripravljena v vojnem ministrstvu. Zunanjemu ministru je edino uspelo, da je rešil odločitev v tem smislu, da velja vojaška pogodba samo za francoske meje na Renu, ne dotika pa se evropskih mej v Avstriji ali pa v Klajpedi.

Nadaljevanje na 2. strani.

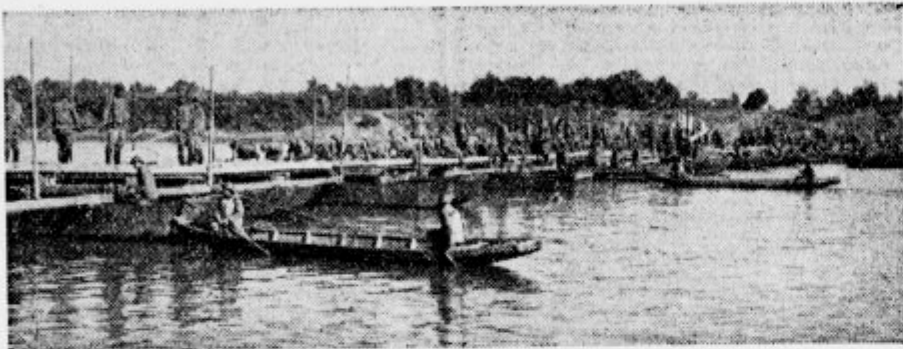
je bilo na tisoče družin in družabnih eksistenc, češ, da gre za separatiste in sovražnike države. Ali je vse to JNS s Puceljem in Marušičem vred pozabila? Ako so ti gospodje pozabili, pa ni pozabil narod. Ako danes oni govorijo o hrvaškem in slovenskem vprašanju in zavijajo oči za hrvaštvo in slovenstvo, potem tega početja, če se še tako milo izrazimo, ne moremo drugače označiti kot brezvestno hinavščino in brezprimerno demagogijo. Vsa leta, kar so sedeli v parlamentu in na oblasti, nismo niti enega čuli, da bi se kdaj res potegnil za slovenski narod. Zato se kruto varajo, ako mislijo, da si bodo sedaj Slovence s takšnimi neiskrenimi papirnatimi tiradami pridobili. Naj kar le mrličji pokopljejo svoje mrličel!

Most čez Savo v 28 minutah

Slike z vojaških vaj pri Brčkem - Silna požrtvovalnost vojaštva

Minister vojske in mornarice g. Peter Živkovič v spremstvu generalov ogleduje dela na Savi.

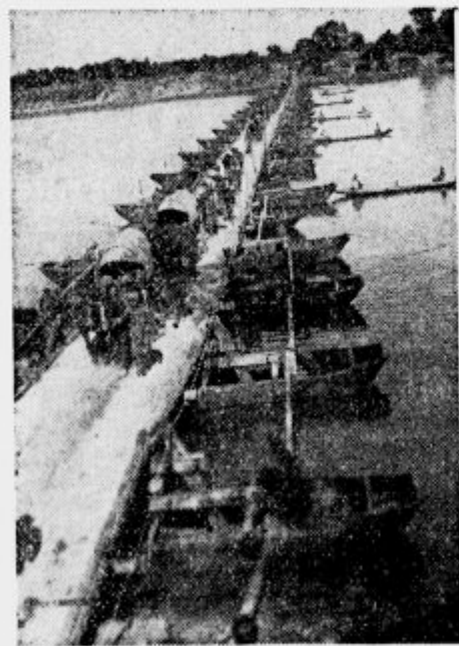
Vojaki grade pontonski most čez Savo.

Cete severne armade, ko so prekoračile Savo, v vrbovju skrite čakajo povelja za naskok.

Brčko, 30. septembra.

Še v noči se je iz kratkega spanja zbudilo Brčko. Prvi veliki dan manevra se je začel že z nočjo celo za časnikarje, ki smo vsi kar ob pol štirih zjutraj. Zaspano smo pomežikavali, srebalimo kavo in mislili na topla postelja. Morda bi celo malo godrnjali, če nas ne bi bilo sram, saj smo vedeli, da to noč marsikdo od njih, ki sodelujejo v manevrih, ni zasnil očesa.

Vojaštvo severne divizije koraka čez novoizgrajeni sasilni most.

Ko je v prvem svitu začelo bledeti nebo na vzhodu, smo izstopili na bregu Save med Brčkim in Brezovim poljem. Velika lopa je stala pripravljena, da sprejme goste — vojne atašeje, ki so tudi že prišli gledat, kako bodo »severni« skušali priti čez Savo. Rdeča zarja se je lesketala v Savi, ko je nenadoma začela legati na strugo prosojna meglica. Kakor da bi začela vreti Sava, tako se je gostila megla v strugi, ki je zakrila Savo v neprodno kopreno. Šele kasneje smo zvedeli, da je severna stran podprla naravni pojav z umetno meglo zato, da bi »južni« ne videli njihovih priprav za prehod čez Savo.

Kakor kratak blisk je švignila proti nebu na severu raketa, južne straže na desnem bregu so

se zganile. Kaj to pomeni? — Zopet tišina. Tišina pred viharjem. Nekaj minut čez 5 zadoni iz gostega mleka, ki nepremično leži v strugi Save, brnenje motorjev. »Severnjaki« so začeli prevažati čete čez Savo. Zaregljale so z obeh bregov strojne, pokale so puške in tudi topovi so posegli vmes. Severni so si izsilili prehod čez Savo. Na štirih mestih so naskočili »severni« levi breg in povsod uspeli. Zavzeli so Brčko in s tem ustvarili okoli Brčkega obrambni pas, ki naj bi ščitil njihove pontonirje pri graditvi pontonskega mostu čez Savo.

Do 9. dopoldne se je »južna« vojska umaknila že tako daleč, da so začeli graditi pontonirji most. Naglica, disciplina in požrtvovalnost, s katero so se vrgli oficirji s svojim moštvom na delo, je bila najlepše spričevalo, ki so si ga mogle pridobiti naše tehnične čete. Iz 14 členov po 3 pontone sestavljeni most, dolg 300 metrov, je bil sklopljen v 15 minutah. V nadaljnjih 13 minutah so bile položene vse mostnice, povezani vsi deli z vrvmi in postavljena ograja. 28 minut potem, ko je žvižgal pontonirje po savskem bregu na delo, je že stopila prva četa pešcev na most in prekoračila Savo. Severna divizija se je vsula čez most in šele pozno v noč so bili vsi njeni najvažnejši deli že na desnem bregu Save — v Brčkem.

Graditev mostu je opazoval z železniškega mostu minister vojske in mornarice, general g. Peter Živkovič, voditelj manevrov s svojim štabom ter številni visoki vojaški dostojanstveniki. Prav tako so z zanimanjem opazovali z mosta delo pontonirjev vsi vojaški atašeji, ki so vztrajali na mostu do poldneva ter sledili prehodu čet čez Savo.

Jugoslovanska knjigarna

Prečitalo duhovščino in zlasti gg. katehete obveščamo, da je izšel težko pričakovani II. del zbirke zgledov: *Fattinger, Der Katechet erzählt*.

Uspeh, ki ga je dosegla prva zbirka, jamči za izbornost porabnost tega katehetskiga pripomočka za šolo in cerkev. Prepričani smo, da bodo čitatelji pravkar izišlega drugega dela vnovič prijetno presenečeni zaradi izbrane vsebine dragocenih in navduševalnih zgledov. V knjigi, ki obsega 700 strani, je zbral pisatelj 900 zgledov iz popretnih dob do najnovejšega časa, ki bodo uspešno služili katehetu ob raznih šolskih praznikih, ob zaključku šolskega leta, pri posvetitvah Sreca Jezusovega, za nagovore in pripravo prvoobhajancev itd. Pisatelj gre vse priznaje za trud, ki ga je položil v priučujoče delo, ki spada v knjižnico slehernega veroučitelja.

Cena v polplatno vezani knjigi je 130 Din.

V dopolnilo drugega dela, ki tvori zase zaključno celoto, priporočamo tudi prvi del zbirke, ki obsega 608 strani in stane v polplatno vezano 100 Din.

Naši železničarji v Nemčiji

Norimberg je drugo največje mesto Bavarske, ima 420.000 prebivalcev ter leži ob kanalu, ki veže reki Donavo in Majn. Je staro srednjeveško mesto, ki je dalo nemškemu narodu znamenite slikarje, kiparje, pesnike, pevce ter odlične državnike. Wilfrid Bade pravi nekje: Berlin je glavno mesto Nemčije ter orednje upravno mesto, Monakovo je glavno mesto narodno-socialističnega pokreta, a Norimberg je srce Nemčije. Staro mesto je še danes obdano z močnimi srednjeveškimi zidovi in jarki. Njegovi stolpi ter vrata so živ spomenik in pravi muzej, v katerem vsak kamen izpričuje preteklost nemškega naroda. Kdor vidi enkrat te ozke in krive ulice, obdane z ozkimi in visokimi hišami s pomoli, njih dvorišča in galerije, veličastne cerkve, ta bo razumel, zakaj nazivljajo Nemci to mesto »svojo malo zakladnico«.

V prebivalcih tega mesta ima Hitler svoje navdušene prišaste, ki so mu sledili že od vsega početka. Zato je izbral mesto Norimberg za sedež narodno-socialističnih kongresov in letos tudi za izredno zasedanje Reichstaga. Sledovi slavnosti so bili vidni po vsem mestu, posebno še na obsežni planoti, kjer so se vršila zborovanja. V teh dneh so izvršili tamkajšnji železničarji ogromno delo. V treh dneh so prepeljali s 493 posebnimi vlaki poleg vseh rednih — in teh je dnevno 300 — nad 800 tisoč udeležencev in ravno toliko nazaj v domače kraje brez najmanjše nezgode.

Prva pot udeležencev poučnega potovanja je bila v prometni muzej, kjer so položili pred spomenik v vojni padlim in v službi poneščenim železničarjem ravnateljstva Norimberg krasen soplek z državno trobojnico. V spominskem govoru je omenil vodja skupine udeležencev, da so smatrali za svojo prvo dolžnost ob prihodu v Norimberg, da se poklonijo spominu stanovskih tovarišev, ki so žrtvovali med svetovno vojno svoje življenje za domovino. Spominška plošča 261.000 žrtvam je bila odkrita letos v mesecu juliju v veži prometnega muzeja.

Opoldne je norimbersko ravnateljstvo priredilo gostom v knežji dvorani na kolodvoru sijajen banket, na katerem so bile izmenjane prične pozdravne besede. Po njem so posetili udeleženci pod strokovnim vodstvom zastopnikov ravnateljstva razstavo »100 letnica nemških železnic«. Razstava ne prikazuje celotnega razvoja železniških naprav in vozil, temveč le razliko med prvo železnico in prvimi železniškimi napravami s takratnimi vozili in med sedanjimi najmodernejšimi železniškimi napravami. Napredek nemških železnic so mogli udeleženci občudovati, ker je res velik. Uprava železnice je za to razstavo zgradila cel vlak. Prav razkošen je bil oni, ki je vozil na prvi progi Norimberg—Fürth. Železničarji oblečeni po tedanji šegi z visokim cilindrom na glavi prevažajo obiskovalce razstave za majhno odškodnino. Naši niso zamudili te edinstvene ugodnosti, kjer so mogli — razvajeni voziti se z brzimi vlaki — občudovati potrpljenje prednikov, ko so se morali voziti s temi vlaki z brzino do 30 km na uro. Vagoni sami so bili zelo tesni in neudobni. Kak trebušnik sploh ni mogel skozi ozka vrata v vagon. V slabem vremenu so morali imeti potniki celo dežnike s seboj. Ob lepem vremenu so si po večini nabavili črna očala, ki so jih takrat na kolodvoru ponujali v nakup različni trgovci. Zaprti vagoni prvega razreda pa niso bili niti kurjeni, niti poseljeno razsvetljeni, le majhna lesčerba je svetila v kotu voza. Zanimivo je tudi, da sta bila prvi tovor, ki ga je ta železnica prevozila, dva sodčka piva. Kako bi gledal potnik, ki se je vozil tedaj s tako železnico, ako bi se peljal sedaj v razkošno opremljenem vagonu ali celo v jedilnem vozu, če bi hotel morda v spalnem vozu najhitrejšega vlaka, ki vozi z brzino 175 km na uro.

Naše trgovce bo zanimalo, da so razstavile nemške železnice posebne transportirje, na katere tovorni avto lahko sam vleče na posebnem slemper tiru s tovorom naloženi železniški vagon in ga nato kot prikolico prepelje v mesto. Takih voz imajo v Nemčiji do sedaj 40. Če pomislimo, da so te vrste

prevozna sredstva izredno praktična, okretna in cenena, predvsem za ona trgovska podjetja, ki so oddaljena od železnice in se nahajajo v mestu, kamor ni mogoče speljati železniškega tira ter da se poleg tega prihrani enkratno razkladanje in nakladanje robe, vemo, da ima to novo prevozno sredstvo veliko bodočnost. Železničarje je izredno zanimala nova 64 metrov dolga »zmetna kretnica«, ki omogočuje prevoz vlaka v odklonilo lego z brzino 100 km na uro, dalje posebni vagoni za prevažanje obsežnega tovora do 60.000 kg, posebni vagoni z žerjavi za prevažanje in dvigovanje ter polaganje tira in kretnic s pragoji vred. Presenetilo jih je tudi posebno vozilo za čiščenje plevela na progi, razne električne varnostne naprave, predvsem pa veliki motorni električni železniški stroji, ki bodo vozili z brzino 175 km na uro. Za natančen ogled takega stroja bi človek potreboval cel dan. Nemška uprava jih že uporablja.

Velika množica gledalcev se je zadrževala v posebnem vlaku, kjer so bila v štirih vagonih razstavljena najmodernejša učila za poučevanje železniškega osebja v večjih postajah in na progi. Kakor tudi za psihotehnično spoznavanje sposobnosti kandidatov, ki prosijo za sprejem v železniško službo. Poleg fizične sposobnosti, se morejo z razstavljenimi pripomočki točno ugotoviti desetine sposobnosti, za katero panogo težke in odgovorne železniške službe je prosilec predvsem sposoben.

Nemški stanovski tovariši si niso mogli kaj, da ne bi udeležencev poučnega potovanja pokazali svoje preurejene kongresne dvorane, ki more sprejeti 14.000 udeležencev na sedeže in ima poleg tega še 6000 stojišč. Dvorana je iz železne konstrukcije, dolga 180 metrov, 50 metrov široka ter ima 24 izhodov. Za minili kongres so imeli na odru posebne orgle. Streha dvorane počiva na 36 železnih stebrih. V vsakem drugem je nameščen zvočnik. Zaradi dobre akustike je bila vsa dvorana drapirana z blagom, stebri sami pa so bili oviti z rdečim blagom in okrašeni s kljukastim križem. Za kongrese imajo narodni socialisti poleg tega dva ogromna stadiona, kjer je lahko zbranih 180.000 udeležencev. V bližini je pripravljen prostor za novo kongresno dvorano, kjer bo prostora za 60 tisoč ljudi. Dvorana bo dograjena leta 1937 in bo večja, kot je bil rimski kolosej. Temeljni kamen je bil letos položen z velikimi slovesnostmi. V bližini teh naprav je bil zgrajen poseben kolodvor.

Sledil je ogled stalnega prometnega muzeja, ki nazorno prikazuje razvoj in zgodovino železniškega ter poštne prometa. Razstavljene so najstarejše lokomotive v originalu, dalje je mogoče videti, kako se je razvijala gradnja predorov, mostov, gornjega stroja itd. Na krasnem modelu najnovejšega parnega stroja lahko nadzoruje brzino stroja v strmini ali padcu proge, pri znižanju ali zvišanju teže vlaka. Drugi model je demonstriral način čiščenja snega na zasneženih progih. Zanimiv je bil stroj, s katerim tiska železniški uslužbenec vozne karte sproti. Zbirka tovrstnih listov, voznih kart in poštne znamke je obsežna in skoraj popolna. Da bi si mogel natančno ogledati vse razstavljeno, bi človek potreboval več tednov.

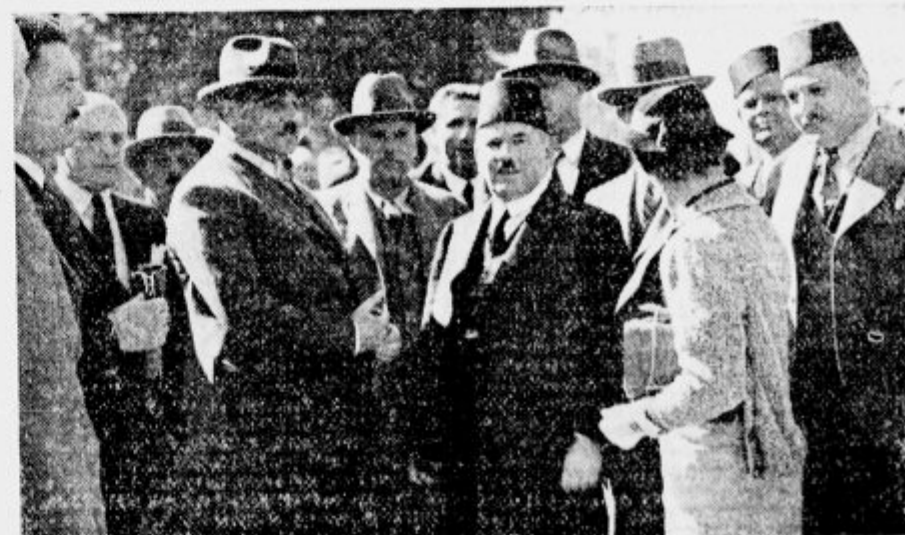
Svoje rojake v daljnem Norimbergu sta pozdravila dva Slovence, ki živita tam že več kot 25 let. Povedala sta, da sta zvedela za prihod slovenskih železničarjev iz norimberskih časopisov ter da sta izredno vesela, da moreta zopet enkrat govoriti v svojem domačem jeziku, ki sta ga prav dobro obvladala. O prihodu in posetu jugoslovanskih železničarjev so pisali simpatično vsi norimberski časopisi ter sedaj največji nemški list »Völkischer Beobachter«.

Na dveh družabnih večerih so se udeleženci razgovorili s svojimi stanovskimi tovariši o svojih težavah in stanovskih zadevah. Večera sta le prehitro minila. Odlično število stanovskih tovarišev z g. ravnateljem dr. Geyerjem je sprejelo udeležence k odhajajočemu vlaku ter se od njih prav priščrno poslovilo. V jasno noč je odnevala slovenska pesem...

S polovanja g. predsednika vlade

Predsednik vlade na zborovanju v Trebinju.

Gg. ministra dr. M. Spaho in dr. Behmen s Sa rajevu sprejemata g. dr. Stajadinoviča in gospo.

Prostozidarstvo v Rusiji spet oživiljeno

Ni jih skoraj stvari, ki bi bile v takih tesnih stikih, kakor sta prostozidarstvo in boljševizem. Saj je prostozidarstvo tako rekoč duhovni izvor boljševizma, ki ima na njegovih naukih in zahtevah svojo podlago. Zaradi razvoja teh naukov in zahtev se je boljševizem rodil in je bil z razširjenjem lož po svetu tudi v najširšem obsegu duhovno oplojen, dejansko podprt, sprejet in razvit. Zatorej je tudi tako, da je sad boljševizma v sovjetski Rusiji ista strahotna razbrzdanost in grdobija, kakršna je bila

v francoski revoluciji:

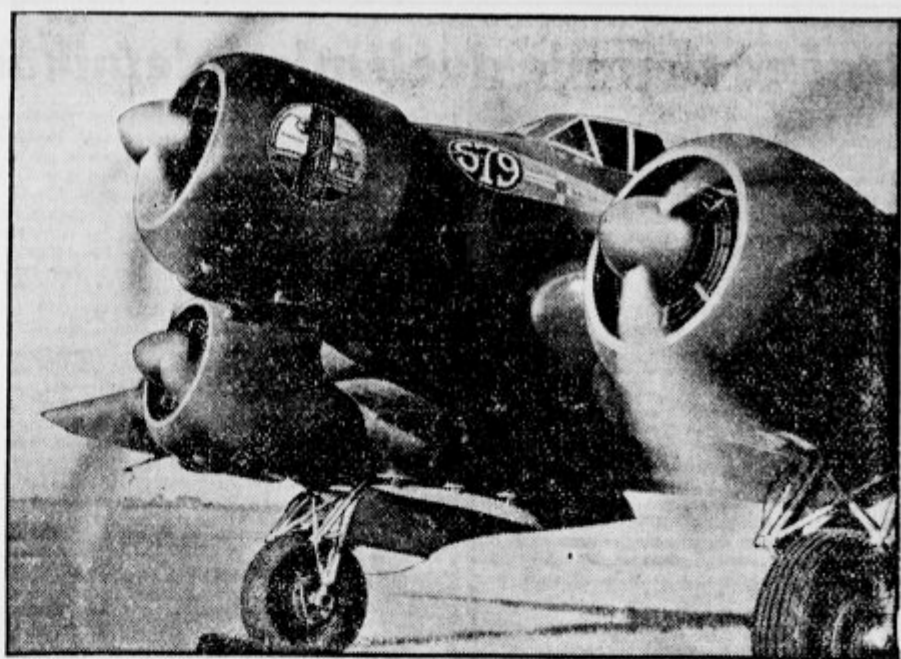
da se je v imenu svobode razvila blazna tiranija, ki je iz nje izšlo mesarsko klanje ljudi; da je ljudstvo podivjalo in se iznailičilo v cinčno sirove in nasilne enakosti vseh; da so zavrgli in obsodili vse, kar je duhovnega, izobraženega in da uničijo vse, kar je verskega. V krvočni zgodovini francoske revolucije ga ni skoraj niti enega primera, ki bi ga ne bila posnela boljševiška revolucija tja do strahotne blaznosti vsemogočnosti sedanjih mogočnejev, ki v brezdanji zlaganosti gospodarijo in nebrzdano izkoriščajo ljudstvo. Otroci take duhovne smeri, kakršno je prostozidarstvo, ne morejo imeti drugačnih lastnosti kot take, ki so vredne njih očetov. Zato se je v sovjetski Rusiji kaj kmalu pripetilo, da so sinovi s samokresom v roki stopili pred svoje očete. Drugače povedano: boljševiki so brž pokazali, kaj je v prostozidarski človečnosti resničnega in so v Rusiji napovedali prostozidarstvu boj na življenje in smrt. Najprej je sklenil četrti kongres komunistične internacionale tole: »Neobhodno potrebno je, da vodilni člani stranke raztrgajo vse vezi, ki bi vodile k mešanstvu in zato se tudi odločno odvrnemo od prostozidarstva. Brezdana, ki loči proletarijat od buržujstva, se morajo komunisti do dna zavedati. Prostozidarstvo je goljufivo in najnesramnejše slepilo proletarijata od strani bur-

žujstva. Torej smo prisiljeni, da ga na vso moč pobijamo.« Leta 1923 je napisal Trockij o prostozidarstvu: »Prostozidarstvo je kapitalistični sovražnik komunizma; je nazadnjaški ko Cerkev, ko katolištvo. Z razbeljenim železom bi ga morali izžgati, ker slabi nauke komunizma s svojimi buržujskimi žurnalisti. Bolje je, da imamo komunistično družbo s 50.000 močnimi člani brez vsakršnega prostozidarskega, kakor da je 100.000 članov in en sam prostozidar med nami.« Torej so iz Rusije popolnoma izgnali prostozidarstvo, a ostale so ruske lože izseljencev v Parizu, Bruslju, Londonu, Wiburgu itd. Tem ložam so pripadale visoke osebnosti, kakor Miljukov, Struve, Kerenski. Sovražnosti med boljševiki in ložami so bile tako velike, da so se inozemski ruski prostozidariji leta 1930 pritožili, zakaj tako preganjajo v Rusiji vero. — Medtem so pa boljševiki pač dovolj spoznali, kakšno svetovno oblast izvajajo prostozidarske lože. Zakaj, zdaj je sovjetska vlada v najvažnejših mestih Rusije

spet dovolila šest prostozidarskih lož.

Za obnovo prostozidarstva v Rusiji so poklicali Karla Radeka, ki je imel pred revolucijo visoka mesta v ruskem prostozidarstvu. Pravijo, da bo tudi res, da si hoče Rusija pridobiti prijateljstvo inozemskih prostozidarskih oblastnikov.

Vse to pa nam bo še bolj jasno in razumljivo, če pomislimo, da ni edino ta točka v Rusiji, ki so jo preuredili, odkar vladajo sovjeti. Zdaj si morejo že sneti naličnico, ki so z njo strašili in sleparili pri sebi in po svetu. Saj so celo to spoznali, da bo treba utihiniti s signalom o svetovni revoluciji, ker so pač videli, da to večno cingljanje ni evropskim državam kar nič všeč. Kakor se je Rusija pred dvema letoma s pogledom na Nemčijo odvrnila od nje in se približala antanti, tako se je bržkone približala prostozidarstvu baš radi zasovražene Nemčije.

Bombarder, ki je dosegel 6 svetovnih rekordov. Laško bombno letalo »Savia Marchetti 579« je doseglo 6 novih rekordov s pilotom Biseo, ki je ducejev adjutant. Hitrost letala je na uro 390 km. S težo 2000 kg je na progi 2000 km letelo z brzino 390 km na uro, doseže pa tudi 440 km na uro.

četrti igro pa je dobil kralj. Zdelo se mu je pa, da nalašč pustim, da dobi, zato me je pozval, naj brezobzirno šahiram z njim, sicer ne bo verjel v moje mojstrstvo. — Kosilo je bilo v pritlični dvorani, kjer so ob vhodih stali pisano oblečeni zamorci. Skozi okna je bil razgled na čaroben vrt. Za mizo je predsedoval emir, na desni in levi so bili ministri, jaz pa sem sedel emiru nasproti. Za dolgo, nepogrnjeno mizo nas je sedelo kakih 15 oseb. Emir se je domače razgovarjal z vsemi gosti o vsem. Ker je zmogel gladko govoriti le po turško in arabsko, je bil tudi tolmač pri nas, ki je besede prevajal v francosčino. Emir je v pomenku zlasti pohvalil rajnega kanclerja, prelata dr. Seipla, o katerem je dejal, da je bil izmed največjih evropskih državnikov. — Jedli smo orijentalška jedila, ki so bila vsa strašno začimljena, na koncu pa je bila pristno turška jed. Alkoholne pijače pa so na dvoru prepovedane.

Nevidne gospe

V neki stranski, z debelimi preprogami obložene dvorane mi je emir pokazal velikanski daljnogled, saj se rad ukvarja z zvezdoslovjem. Čudno se mi je zdelo, da ni bilo nikjer obeh emirovih gospa, a nisem si upal vprašati, kje da so. Vedel sem pa, da so sobane za gospe v prvem nadstropju palače, kamor

so vodile s preprogami pokrite stopnice. Okna gospejinih soban so bila zastrta, torej sploh ni bilo nikomur dano kdaj videti kako kraljico. — Sele v petek, ko se je emir peljal k službi božji, sem zagledal dvoje gosto zastrtih ženskih postav, o katerih pa nihče v Ammanu ne ve, odkod sta in kaj sta bili prej. Trije pari vrancev, ki jih je vodil kočijaž v livreji, so peljali kraljevsko kočijo. Za njo so jezdili Cerkesi in je šla vojaška godba. Polno občinstva je stalo na obeh straneh ceste in emir je prijazno odzdravljaval na vse strani. »Skoraj vsako popoldne sem v šotoru šahiral s kraljem in z ministri prav do mraka. Večkrat se je emir razvel, ker sem zmeraj dobival, vendar je bil zadovoljen z menoj.«

Pojedina brez pribora

Preden je Marmaroš odpora, mu je emir priredil pojedino na beduinski način v šotoru. V velikanskih, en meter širokih kovinastih skledah so prinesli kostrunovino in kuhano kuretinu, pomešano s kopico riža. Po starih navadah ni bilo pribora in vse smo jedli kar z golimi rokami. Sklede smo morali izprazniti in ubogi zakladni minister je pojedel tri kilograme kostrunovine. Emiru ni bilo všeč, ker njegov gost ni imel takega teka. Navzlic temu se je poslovil z besedami, da so mu vrata njegove palače vedno odprta.

Slavna vojska mučenikov

Tile so mehikanski mučeniki, a jih je še več, vendar vseh ne moremo naštet:

Florentino Alvarez iz Leona, ustreljen 10. avg. 1927, je vodil delavski sindikat. — Rafael in njegov sin Vicente Azevedo, ustreljena 1926, ker sta delila katoliške liste. — Zupnik Luis G. Batiz in Manuel Morale, Salvador Luis in David Roldán, umorjeni avgusta 1926 v Halhahitenu. — Manuel Bonilla je bil 15. apr. 1927 v Toluci križan in ustreljen, ker se je potegoval za katoliško vero. — Manuel in Rafael Campos iz Momaksa, avgusta 1926 z Benjaminitom Diazom ustreljena, ker nista hotela odpasti od vere. — Marija Guadalupe Aharez, febr. 1927 v Viktoriji mučena do smrti, ker je osvobodila ujete katolice. — Duhovnik Mateo Correa, jan. 1927 v Durangu ustreljen kot žrtev spovedne molčečnosti. — Duhovnik Martin Diaz, 88 let star, 1927 umorjen v Purificionu. — Zupnik Miguel Diaz iz Autlana, febr. 1927, obešen. — Vikar Fernando Escoto iz S. Juan de los Lagos, 3. maja 1927 umorjen. — Trgovca José García Furián iz Puebla, 1926 ustreljen, ker je širil liste. — Odvetnik Anacleto González Flores in Román in José Vargas zverinsko mučeni in 1. apr. 1927 v Guadalajaru umorjeni, ker so ščitili kat. vero z besedo in v listih. — Duhovnik Miguel Gvizir, 1927 v Michoacanu umorjen, ker je podelil poslednje olje. — José López, 1. sept. 1927 v Arandasu mučen, da so mu izpulili jezik in ustreljen. — Zupnik Miguel López iz Duranga,

1926 ustreljen, ker je varoval mladino. — Zupnik Pedro López iz Puebla Nueva 1926, umorjen. — Zupnik Vicente López iz Tenancinga, 1927 ustreljen. — Zupnik Cristóbal Magallanes iz Totatitlan z Aug. Sánchezom, 1927 v Colatlánu ustreljen. — Skof José Manríquez y Zarate iz Huejutla, 1926 v ječi smrtve najden. — Manuel Melgarejo, 17 leten, in Joaquín de Silva, 1926 radi katoliške propagande v Jamori ustreljena. — Semenšnik Thomas de la Mora iz Colima, 16 leten, 1927 radi katoliške propagande obešen. — 18 letni do 27 letni kongreganisti Nicolás Navarro, Ezequiel Gómez, José Gallardo in Salvador Vargas, 3. jun. 1927 v Leónu do smrti mučeni. — Elias Nieves, avguštinec, v Canadi, 1928, ker je bil duhovnik, ustreljen. — Učiteljica Juliana Olazar, 1928 v Huajuapamun ustreljena, ker je z lastnim telesom varovala križ onečaščenja. — Miguel Pro, S. J., 1926-1927, ki je moder, bistroviden in sposoben z neznanjskimi žrtvami deloval kot apostol, pomočnik ubogih in jetnikov sredi najhujšega preganjanja, je bil z bratom Humbertom Projea, inž. Luis Seguram in delavcem Ant. Tiradom obojen na smrt, 1927 vsi ustreljeni. — Zupnik Pedro Razo iz Dolovesa, je bral sv. mašo in je bil 1928 ustreljen s cerkovnikom Jeronimom vred. — Duhovnika Saba Reyesa iz Totatlana so 3 dni in 3 noči mučili in ga 14. apr. 1927 živega vrgli v plamene in ga ustrelili, ker ni izdal bivališče svojega župnika. — Vikar Genaro Sánchez iz Tamzulte 1927 obešen in zaklan. — Zupnik José Sanchez iz Pálmillasa, 1927, obešen. — Zupnik Secundino Sánchez, 1927 v Moscoti umorjen. — Duhovnik Sedano iz Guzmána, 1927 zaradi izvrševanja duhovništva mučen, obešen, ostreljen. — Brzozjavni uradnik Theodoro Segovia, 1927 radi katoliške propagande ustreljen. — Pater Andrés Solá iz Leóna 1927 ustreljen. — Raznašalec časnikov José Vargas, 1927 v Moreliji ubit, ker je raznašal katoliški list. — David Maduro Vertiz S. J., 1929 v Parrasu ustreljen, ker je delil blagoslov. — tako so ubijali in ubijajo tisti, ki »svobodo« oznanjajo, tiste, ki oznanjajo mir v Kristusu.

Trije rodovi ene abesinske družine v vojno! Stari oče, oče in sinovi se z vozom vred skupno odpravljajo na južno abesinsko mejo na »junački mejdan«.

Šah kralju — Transjordanije

Kaj je šahovski mojster doživel na dvoru emira Abdullaha

Ko se je palestinski šahovski mojster Marmaroš vračal s šahovske olimpijade v Varšavi, se je oglašil tudi v Romuniji, kjer je igral simultanko. Beseda je dala besedo in mojster Marmaroš, ki je znano o njem, da je bival osem dni na dvoru Emira Abdullaha, mi je pripovedoval, kaj je doživel na obisku v Ammanu. Emir Abdullah je strasten šahist. In ko je v arabskih listih bral o Marmarošu, ga je poklical v svojo palačo v Ammanu. Marmaroš se je vabilu odzval.

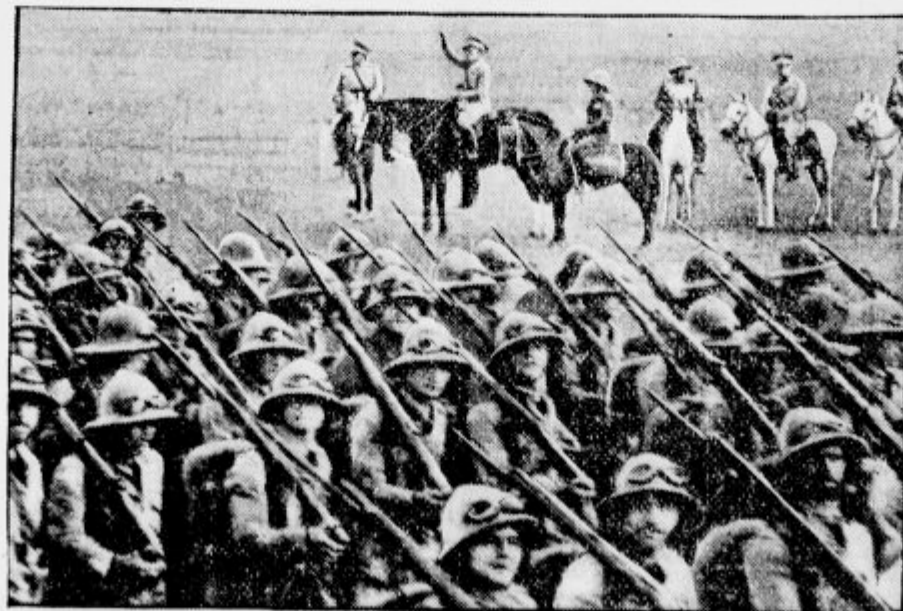
Gledališče iz dobe Rimljanov

Sedanji vladar Transjordanije je sin Husejina, ki je bil šerif Meke in poglavar Hašimitov. V svetovni vojni se je Husejin uspešno bojeval na angleški strani zoper Turke. Za plačilo so Angleži Husejinove sinove povzdignili v kraljevski stan. Sin Fajsal je postal kralj v Iraku, drugi sin, Abdullah, pa kralj Transjordanije. Emirov grad, ki so mu ga sezidali Angleži, je krasna palača, ki slikovito stoji na hribočku izven mesta Ammana, ki je precej podeželsko. V okolici je še precej dobro ohranjeno rimsko gledališče s 3000 prostori. — Blizu Ammana je naselbina Čerkesov, ki so se pred 60. leti med vojno Rusije s Francijo, prišlili iz Kavkazije semkaj. Čerkesi tvorijo telesno stražo emiru Abdullahu. Se zdaj imajo kozaško uniformo in kučme. — Marmarošu so za časa njegovega bivanja v Ammanu odkazali sobane v hotelu Jordanu in vsak dan so prišli dvorni uradniki iz palače ponj. O prvem sprejemu na dvoru emira pripoveduje Marmaroš: »Najprej so me odvedli iz neki šotor, kjer so me pričakovali zunanjji, vojni in finančni minister. Emir je bil pravkar zaposlen s sprejemom kakih 2000 Beduinov, ki so bili prišli iz daljnih pokrajin pozdravit svojega vladarja. Šotor je bil okrašen z dragecenimi preprogami. V sredi je stala šahovska mizica. Po kratkem pozdravu so me ministri koj povabili na igro. Z vsemi sem igral nekaj partij, ki sem jih dobil. Nenadoma, ne da bi ga kdo javil, je prišel emir v spremstvu sluga v šotor, me po arabsko pristrčno pozdravil in mi stisnil roko.

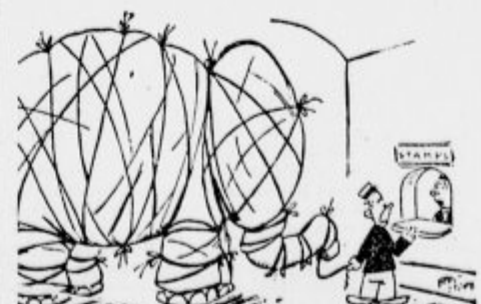
Ponudil mi je tobačnico s tobakom za nosljanje in mi je dajal, da je jako vesel mojih uspehov. — Emir je tršate postave, oblečen je po beduinsko in pokrit z belim turbanom. Ob strani mu je visel zlat, z dragulji okrašen meč. Rjavi obraz obkroža kratka črna brada, oči mu zro sanjavo in prijazno. Dal si je prnesti slannat stol, se usedel k mizici in se podal v »borbo« z menoj.

Kralj dobi

V eni uri sva doigrala dve partiji, obe sem dobil jaz, čeprav je zunanji minister kot nepopoljšljivi »kibice« venomer pomagal emiru. Nato sva igrala v tretje, ta je bila remis;

Italijanski glavni stan v Eritreji. Prvi posnetek laških čet v Asmari. General de Bono (z dvignjeno roko) ogleduje čete. Na levi general Graziani

Lepo prosim, kje se oddajo zavoji?

Mali oglasi

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert salonskega orkestra. (h)

Službodob

Vrtnar
izkušen, energičen — za vodstvo parka in zelenjadnega vrta — se išče. Obrniti se je najpozneje do 20. oktobra na upravo Obče državne bolnišnice v Ljubljani. (b)

Kleparski pomočnik
dober, se takoj sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12239. (b)

Vajenci

Učenca
obenem kot tekača sprejmemo v trgovino. Prednost imajo oni, ki posedujejo kolo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12197. (v)

Pouk

Gospodične
sprejme šivilja v dnevni in večerni pouk v šivarni lastne garderobe. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12067. (u)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana Krekov trg 10

Hranilne knjižice
prodaste ali kupite najboljše potem moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko! Rudolf Zorč, Ljubljana. Gledališka ul. 12. Telefon 38-10.

Tvrška
A. & E. Skaberne
Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

hranilne knjižice
prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd.).

2500 Din posojila
iščem. Znesek vrnem v treh mesecih z obrestmi 500 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Državni uslužbenec« št. 12199. (d)

Razno

Dobro kosilo à 5 Din
nudim tik policije ozir. muzeja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12227.

Stanovanja

Stanovanje
kletno, soba in kuhinja, oddam za mesec novembra. Več se poizve na Poljanskem nasipu št. 10 pri hišnici. (č)

Trisobno stanovanje
sončno, parketirano, z vsemi pritliklinami, balkon — oddam s 1. novembrom. Korytkova ulica 23.1. — Ogledati od 11—12 dop. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam. Rožna dolina cesta V/11. (č)

Stanovanje
sončno, visoko pritličje, tri sobe, kabinet, kopalnica in pritlikline, isto brez kabineta, v auterenu, oddam za posojilo 20.000 do 30.000 Din. Posojilo vračljivo mesečno — po dveh letih pa eventualno tudi v celoti. Posojilo sigurno. Delno tudi knjižice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12229. (č)

Sobe

Opremljeno sobo
z oskrbo ali brez oddam. Sv. Petra cesta 21/L. (s)

Opremljeno sobo
z vso oskrbo iščem v bližini Tyrševe ceste. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poceni« št. 12226. (c)

Opremljeno sobo
stalno — iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Državni« št. 12196. (c)

Vnajem

Trgovski lokal
v bližini Žalca takoj oddam. Naslov v podružnici »Slovenca« Celje. (n)

Lokal za mesarijo
oddam. Rožna dolina cesta VI/4. (n)

Lokal
za mlekarstvo in mesarijo oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12243.

Kupimo

Pisarniški pult
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pulte«. (k)

Odpadke železa
kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po dnevnih cenah in vsako množino: Justin Gustinčič, Maribor, Tatentbachova ulica 14. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, uvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Jabolka
namizna, vseh vrst, vagonške dobave — kupuje po najvišji ceni Franc Renier — Podčetrtek. (k)

Glasba

Več novih harmonijev
zaradi preselitve naprodaj od 1800 Din. Naslov pove uprava »Slovenca«. (g)

Prodamo

Kislo zelje, repa
novo, prvovrstno in cele glave za sarmo, v sodčkih, dobavljiva po brezkonkurenčni ceni G. Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo 10. telefon 25-91. (l)

Posteljne mreže
v lesenih in železnih okvirjih ter železne postelje vseh vrst izdeluje in sprejema v popravilo najceneje P. Strgulac, Gosposvetska 13. Kolizej —

Čas za polenovko
je tu! Suho in namočeno dobite v delikatesi Kovačič, Miklošičeva 32. (l)

Hubertus plašči
nepremočljivi — otroški 165 Din, za odrasle 250 Din, v vseh barvah, pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

PIŠITE ŠE DANES!

Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn

brez napak, pristnobarvni, samo boljših kvalitet, v kosih, primernih za obleke, rjuhe, možgo, žensko, namizno in posteljno perilo, v paketih, vsebujočih 10—20 m različnega blaga. Vsak paket samo 107 Din. Za enkrat razpošiljam poštne prosto po povzetju »Paket ser. B/2« z vsebino moškega, ženskega, namiznega, posteljne perila in rjuh ter »Paket serija D« z izključno toplim zimskim blagom. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj na »Kosmos« razpošiljalnico ostankov marib. tekst. tovarn, Maribor, Dvořakova cesta 1. (l)

CITAJTE IN ŠIRITE »SLOVENCA«

Jabolka
kislá, trešana, za mošt — vsako količino — ponudim po najnižji ceni. — Renier, Podčetrtek. (l)

Zimska jabolka

že v zalogi pri GOSPODARSKI ZVEZI

Nočavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Perje, puh, pernice,
odeje, vatirane in flanelaste, zavese, preproge, pregrinjala za divane ter posteljne, namizne garniture ugodno in poceni pri Novak, Koroška 8, Vetrinjska 7. (l)

Knjižico
Ljubljanske kreditne banke na 50.000 Din in Prve hrvatske štedionice na 50.000 Din prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gotovina« 12214. (l)

Tinčkove in Tončkove prigode

144.

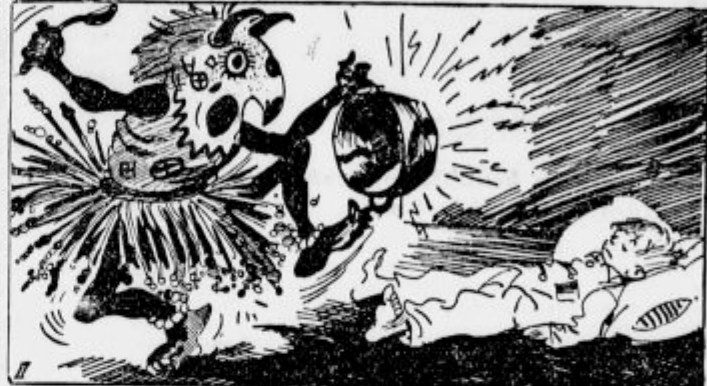
»Zdravnik« pleše in čara...

Na migljaj ljudozrškega zdravnika sta Tonček in Primožek odšla iz kolibe in na krovu z utripajočim srcem čakala, kakšen uspeh bo imelo zdravljenje. Ljudozrški zdravnik je Tinčka zdravil na dokaj čuden način: plesal je okoli njega kakor pobesnel in udarjal s kuhinjsko zajemalko po kotliču, da se je razlegalo daleč naokoli:

»Rompompom! Rompompom!«
Tonček se je peklenskega truša in hrušča hitro naveličal. Rekel je Primožku:

»Primožek, to vendar ne gre, da bi pustila uboge Tinčka samega s črno pošastjo! Bogve, kaj bo napravil z njim. Pojdiva noter!«

Ljudozrški zdravnik je čedalje hitreje plesal okoli bolnika — hopla! hopla! in čedalje močnejše razbijal po bobnu — rompompom! rompompom! Tinček pa se ni ganil. Ležal je še vedno v nezvesti.

ZAHVALA. Za premnože dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, brata, strica, svaka, bratranca in zeta, gospoda

Rudolfa Esta

mestnega računskega inspektorja v pokoj

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu zdravniku dr. Misu za ves njegov požrtvovalen trud za časa pokojnikove bolezni, preč. gospodu župniku Janku Barletu za tolažilne obiske, čč. duhovščini, čč. sestram usmiljenkam. Nadalje se zahvaljujemo gospodu županu dr. Vladimirju Ravniharju in gg. občinskim svetovalcem, mestnemu uradništvu z gospodom direktorjem Jančigajem na čelu, vojaški komandi in častniškemu zboru, Sokolu II, Sokolskemu društvu Radeče, ravnateljstvu in uradništvu OUZD, združenim pevcem »Ljubljanskega Zvona«, »Slavca« in »Glasbene Matice« za prelepo žalno petje, zastopnikom in zastopnicam organizacij in društev in končno vsem prijateljem, znancem in sosedovalcem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti. Maša zadušnica se bo brala v petek, dne 4. oktobra ob sedmih zjutraj v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1935.

Zalujoča soproga z otroci ter ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste naši dragi

mami

ob njenem trpljenju izkazovali ljubezen, položili cvetje na njeno krsto, spremili njene zemeljske ostanke do groba in nam izkazali svoje sočutje, se presrečno zahvaljujemo.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1935.

Rodbine: Šlajpah, Terseglav in Wressner.

V globoki žalosti sporočam sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena mati, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Veselá roj. Tonajser

dne 1. oktobra 1935, ob 22. uri, po daljši, mučni bolezni, mirno in bogu vdano umrla. Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek ob 16. uri izpred mrtvašnice Stara pot št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1935.

Lujza Lovšinova v imenu rodbin: Veselý, Tonajser, Krátký in Lovšin.

KRANJSKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

javlja tužno vest,

da je njen dolgoletni, zvesti uslužbenec, gospod

HERIBERT JOHANN

šef špedicije

dne 30. septembra 1935 po dolgi, mučni bolezni umrl. Blagopokojnemu bomo vedno ohranili časten spomin.

Jesenice-Fužine,
dne 2. oktobra 1935.